TA`LIM JARAYONIDA TALABALARDA IJOBIY USTANOVKALAR

Bekbolayev J.J., GulDU doktaranti,

Anotatsiya: ijtimoiy ustanovkalar - bu insonning ijtimoiy muhitda boshqa odamlar bilan aloqalarini, ularning xulq-atvorini va fikrlarini shakllantiruvchi psixologik jarayonlar hisoblanar ekan, talabalarda ijtimoiy ustanovkalarni rivojlantirish uchun quyidagi strategiyalarni qo‘llash mumkin deb hisobladik, birinchi- muhokama va munozaralar bo`lib, talabalarga o‘z fikrlarini erkin ifoda etish imkonini beradigan muhokama guruhlarini tashkil etish kerak bo`ladi, bunda turli mavzular bo‘yicha munozaralar o‘tkazish orqali talabalar o‘z fikrlarini himoya qilishni va boshqalar bilan baham ko‘rishni o‘rganadilar.

Kalit so‘zlar: trening, shakillanish, ijtimoiy ustanovka,ijtimoiy faolik, mas'uliyatni rivojlantirish.

Annotation: Social attitudes are psychological processes that shape a person's interactions with others in the social environment, their behavior and opinions, it is considered that the following strategies can be used to develop social attitudes in students, the first is discussions and debates, it is necessary to organize discussion groups that allow students to express their thoughts freely, by conducting debates on various topics, students learn to defend their opinions and share them with others.

Key words: training, formation, social attitude, social activity, development of responsibility.

Ijtimoiy vaziyatlarni modellashtirish va nizolarni hal qilish kabi asosiy texnologiyalarni joriy etish talabalarga zamonaviy jamiyatga muvaffaqiyatli moslashish va boshqalar bilan uyg‘un munosabatlarni o‘rnatish imkonini beradi.

Shunday qilib, talabalarning ijtimoiy fazilatlari o‘quv jarayonining ajralmas qismi ekan, ular ijobiy ta'lim muhitini shakllantirishga ta'sir qiladi, har bir talabaning muloqot qobiliyatlari va shaxsiy o‘sishini rivojlantirishga hissa qo‘shadi. Ijtimoiy fazilatlarni shakllantirish usullaridan biri modellashtirishdir. Ushbu usul talabalar ijtimoiy ko‘nikmalarni mashq qilishlari va boshqa odamlar bilan qanday munosabatda bo‘lishni o‘rganishlari mumkin bo‘lgan muayyan vaziyatlarni yaratishni o‘z ichiga oladi.

Modellashtirish jarayonida talabalar ijtimoiy xulq-atvor misollarini kuzatishlari mumkin, so‘ngra o‘qituvchilar va tengdoshlaridan fikr-mulohazalar va tuzatishlar olish orqali ushbu harakatlarga taqlid qilishlari mumkin.Ijtimoiy fazilatlarni shakllantirishning yana bir usuli-kooperativ ta'lim. Ushbu usul talabalarning guruhlardagi hamkorligi va o‘zaro ta'sirini o‘z ichiga oladi. Guruhda ishlash jarayonida talabalar aloqa, yetakchilik, hamkorlik va bag‘rikenglik kabi ijtimoiy ko‘nikmalarni rivojlantirish orqali muammolarni hal qilishni va birgalikda qaror qabul qilishni o‘rganadilar.Modellarni tahlil qilish.

Talabalar tanlangan rol modellarining hayot yo‘li va yutuqlarini, ularning tamoyillari va qadriyatlarini va boshqalar bilan qanday munosabatda bo‘lishni o‘rganadilar.Simulyatsiya qilingan modellar. Turli xil o‘quv va kundalik vaziyatlarda talabalar o‘zlarining rol modellarining xatti-harakatlarini takrorlashga, natijalarni tahlil qilishga va tuzatishlar kiritishga harakat qilishadi.

Fikr-mulohaza. Ijtimoiy modellashtirish jarayonida talabalar va o‘qituvchi o‘rtasida fikr-mulohazalarni taqdim etish muhimdir. O‘qituvchi talabalarning taraqqiyoti va yutuqlarini qayd etishi, shuningdek ularni rivojlanish va o‘z-o‘zini rivojlantirish yo‘llariga yo‘naltirishi kerak.Shunday qilib, ijtimoiy modellashtirish

talabalarga muvaffaqiyatli namunalarning xatti-harakatlarini taqlid qilish va tahlil qilish orqali ijtimoiy fazilatlarni rivojlantirishga imkon beradi. Ushbu usul talabalarning o‘zaro ta'sir, hamdardlik va hamkorlik ko‘nikmalarini shakllantirishga yordam beradi, bu jamiyatda muvaffaqiyatli moslashish uchun muhim asosdir.Ushbu texnologiyadan foydalanganda talabalar kichik guruhlarda ishlaydi, o‘zaro yordam va o‘zaro ta'lim beradi. Vazifalar ustida ishlash jarayonida guruhning har bir a'zosi o‘z rolini bajaradi va olgan bilimlarini jamoaning qolgan a'zolari bilan baham ko‘radi.

Xulosa va takliflar: Talabalarga tinglovchilar oldida nutq so‘zlash,o‘z loyihalari yoki tadqiqotlarini taqdim etish imkoniyati beriladi.Ushbu amaliyot o‘quvchilarga omma oldida gapirishni, o‘z fikrlarini ishonchli ifoda etishni va o‘z nuqtai nazarini oqilona himoya qilishni o‘rganishga yordam beradi.Ushbu usullarning barchasi talabalarning muloqot qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Ular nafaqat samarali muloqot qilishda yordam berishadi, balki muloqotga ongli va mas'uliyatli munosabatni shakllantiradilar, boshqa odamlarning fikrlarini tinglash va hurmat qilishga o‘rgatadilar.